

Vapaaehtoistoiminta lukiokurssilla

Anu-Elina Väkeväinen, Helsingin medialukio,
anu-elina.vakevainen@edu.hel.fi

Taustatietoja

Vapaaehtoistoiminnan kurssi, lukion soveltava kurssi, seitsemän viikkoa yhden jakson aikana, 18 opiskelijaa.

Oppimistavoitteet

Opiskelija tunnistaa, että vapaaehtoistoiminta on kansalaisaktiivisuutta sekä työtä ihmisoikeuksien edistämiseksi. Kurssin toimintaa ja tuotoksia jaetaan koulun Ihmisoikeudet-blogissa.

Kurssi

- ohjaa opiskelijoita perehtymään vapaaehtoistyöhön monikanavaisesti kartuttamalla tietoa, kokemuksia ja taitoja
- lisää opiskelijan tietoa vapaaehtoistoiminnan laajuudesta ja ohjaa aktiiviseen kansalaisuuteen
- tukee opiskelijoita jakamaan vapaaehtoistoiminnassa kokemaansa ja oppimaansa yhteisöllisesti ja julkisesti

Arviointijärjestely

- Osallistuminen (oppitunnit, vierailut, vapaaehtoistoiminnot, yksi itse hankittu), perehtymistyö, siitä suullinen esitys ja jakaminen sähköisesti, oppimispäiväkirja

Etukäteisvalmistelut ja haasteet

Vapaaehtoisjärjestöihin verkoston luominen vaatii opettajan etukäteisvalmistelua ja vierailijoiden, vierailujen ja vapaaehtoistoimintamahdollisuuksien aikatauluttamista.

Jatkossa huomioitava

Yhteistä tiedonrakentelua varten sopivia digitaalisia työkaluja on syytä käyttää enemmän, esim. Padlet, Todaysmeet, Popplet. Opiskelijoiden pitää päästä itse jakamaan perehtymistyönsä koulun yhteiseen Bloggeriin. Toiminnallisuutta ja opiskelijoiden vastuuta kohteista lisättävä.

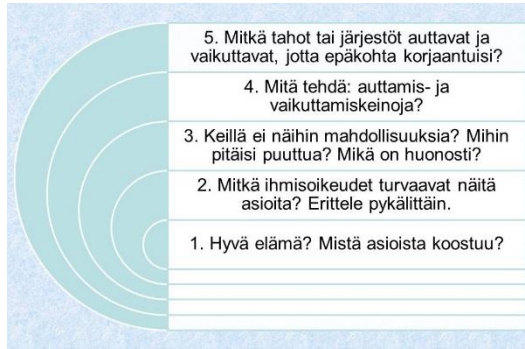
Trialogisten suunnitteluperiaatteiden toteutuminen

<i>Suunnitteluperiaatteet</i>	<i>Toteutuminen tässä esimerkissä</i>
1: Toiminnan organisoiminen yhteisesti kehitettävien kohteiden ympärille	Yhteinen ideointi ja tiedonrakentelu hyvän elämän ja ihmisoikeuksien edistämiseksi, vapaaehtoistoiminnan kenttään tutustuminen, vierailukohteiden ja konkreettisen vapaaehtoistoiminnan suunnittelu.
2. Henkilökohtaisen ja sosiaalisen tason yhdistäminen sekä aktiivinen toimijuus	Yhteiset vierailut ja yhteiset käytännön vapaaehtoistoiminnot sekä henkilökohtaiset vapaaehtoistoiminnot, perehtymistyö ja oppimispäiväkirja. Kokemusten ja taitojen jakaminen yhteisöllisesti.
3. Pitkäjänteiset ja pitkäkestoiset työskentelyprosessit	7 viikon kurssin kokemukset vierailuista ja vierailijoista, konkreettista vapaaehtoistehtävistä, perehtymistyön tutkimisesta ja haastatteluista jaettu ryhmissä ja sähköisesti sekä henkilökohtaisessa oppimispäiväkirjassa. Vapaaehtoistyön kentän laajuuden kartuttaminen tehty yhdessä.
4. Eri tiedon muotojen yhdistäminen ja reflektointi asioiden kehittämisessä	Kokemusten ja tietojen jakaminen ja arviointi sekä suullisesti että digitaalisia työkaluja (tekstit, kuvat) käyttäen.
5. Tietokäytäntöjen "ristipölytys" eri kontekstien ja yhteisöjen välillä	Kurssilla integroitiin yhteistyö järjestöihin vierailijoin, vierailuihin ja osallistumisella vapaaehtoistyöhön, esim. SPR, PLAN, Pakolaisapu, Ev.lut. diakoniatyö, eläinsuojelu, MLL perhetyö. Jotkut opiskelijat jatkaneet vapaaehtoistoimintaa itsenäisesti.
6. Joustavat digitaaliset työvälineet tukemaan trialogista oppimista	Blogger, Fronter ja Facebook (suljettu ryhmä) kokemusten, perehtymistöiden ja kuvien jakoon sekä kurssin toiminnan julkiseen jakamiseen. Yhteinen tiedonrakentelu GoogleDrive.

Kurssikuvaus

Kurssi aloitettiin yhteisellä ryhmäpohdinnalla hyvästä elämästä ja tiedonrakentelulla ihmisoikeuksien ja vapaaehtoistoiminnan välisestä yhteydestä.

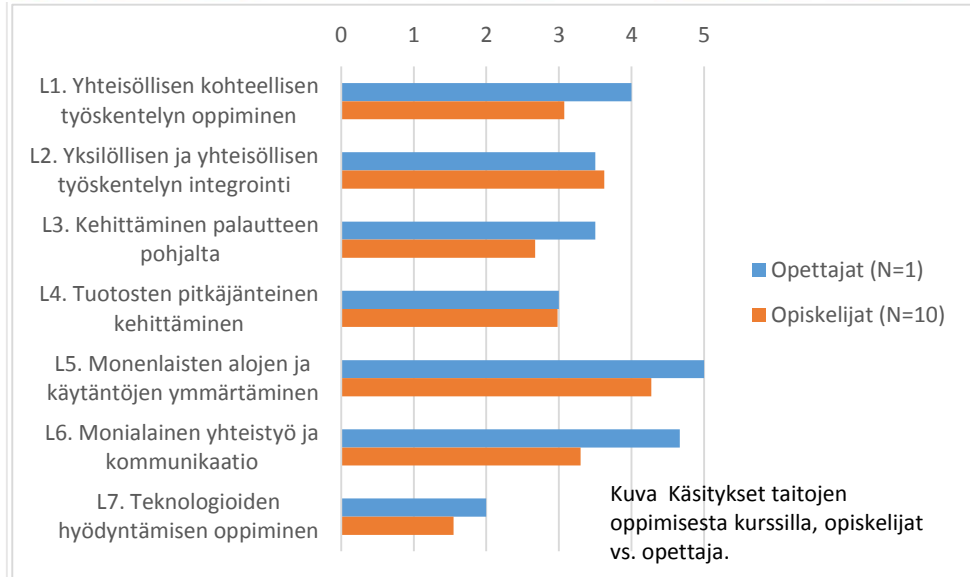
Yhdessä rakennettiin käsitystä vapaaehtois-toiminnasta. Opiskelijat selvittivät internetistä eri vapaaehtoistoiminnan muotoja ja –järjestöjä, joihin kurssin aikana haluaisivat tutustua sekä yhdessä että itsekseen. Jokainen valitsi yksilö- tai parityönä järjestön, johon perehtyivät sekä verkkomateriaalin että haastattelujen kautta.

Kurssin aikana oli vierailijoita, vierailuja sekä käytännön vapaaehtoistoimintaa useiden vapaaehtoistoimintaa järjestävien tahojen kanssa, kuten SPR, MLL, PLAN, Pakolaisapu, ev.lut.seurakunta, HESY.

Käytännön vapaaehtoistoimintaa oli esim. maahanmuuttajien auttaminen suomi-opinnoissa, eläkeläisten juttuseura ja puutarha-apu, perhetapahtumassa vapaaehtoisena toimiminen, lipaskeräys koulussa ja ostoskeskuksissa, verenluovutukseen osallistuminen, kodittomien eläinten leikittäminen.

Opiskelijat työstivät kurssin aikana yhteistä toimintaa Facebookiin, omaa oppimispäiväkirjaansa sekä perehtymistyötään. Kurssin lopussa yhdessä täydennettiin vapaaehtoistoiminnan “karttaa”, esitettiin perehtymistyöt, jaettiin kokemuksia ja ymmärrystä vapaaehtoistoiminnan ja ihmisoikeuksien yhteydestä. Opettaja jakoi tietoa toiminnasta ja opiskelijoiden perehtymistöitä koulun Ihmisoikeudet –bloggeriin <http://ihmisoikeudetmelu.blogspot.fi/p/taksvarkki-kios.html>

Opiskelijoiden palaute kurssin vaikuttavimmista kokemuksista

- Kurssi oli kokonaisuudessaan tosi mukava ja antoisa, -> vierailut, vierailijat, tapahtumat, tempaukset ...
- Oli kiva tutustua erilaisten järjestöjen vapaaehtoistyöhön, joihin ei olisi välttämättä itse tutustunut.
- Vaikuttavinta, kun on päässyt itse tekemään vapaaehtoistyötä.
- Kaikki tekeminen esim. läksyhelpi maahanmuuttajille, vanhuksen luona käyminen ja perheiden lauantaitapahtuma.

- Vaikuttavaa oli erilaisten ihmisten tarinat/kertomukset.
- Vaikuttavinta on ollut vierailijoiden kertomukset ja positiivista vierailut mm. eläinsuojelussa ja juttutuokio eläkeläisten kanssa.
- Todella opettavainen kurssi ja uskomattoman hieno kokemus.
- Kurssi oli todella hyvin toteutettu ja olen todella kiitollinen siitä, että sain mahdollisuuden osallistua tällaiselle kurssille!